

[Dahlggaard.]

de helt store vælgermasser i bevægelse. Jeg tror nok, befolkningen i det store og hele vil modtage dette lovforslag med afdæmpet interesse, og for så vidt skulle betingelserne være til stede for at drøfte forslaget i en atmosfære af fordragelighed.

Det radikale venstres holdning til lovforslaget er som helhed skeptisk, for at sige det meget mildt, men lad mig alligevel indlede med at nævne et par punkter, hvor bemyndigelsen til at gribe regulerende ind i kreditformidlingen måske kan bruges på en hensigtsmæssig måde.

Bemyndigelsen vil kunne tvinge outsidersere blandt pengeinstitutterne ind i et aftalesystem med Nationalbanken, og jeg har forstået, at det også er et af formålene med lovforslaget. En forudsætning for, at Nationalbankens aftalesystem med de private banker og sparekasser kan virke tilstrækkelig effektivt, kan jo nok være, at der ikke er outsidersere, i hvert fald ikke større outsidersere, der holder sig uden for de almindelige spilleregler. I den forbindelse var jeg lidt overrasket over det eksempel, som hr. Erling Olsen drog frem, nemlig at der er nogle banker, der ikke har villet deltage i renteaftalen. Det står for mig som værende et af de få forhold, som dette lovforslag ærlig talt ikke kan gøre nogen verdens ting ved.

De bemyndigelser, lovforslaget giver, kan også anvendes til at gribe regulerende ind i kreditgivningen til byggevirksomhed. Man vil muligvis med dette kunne opnå nogen udfladning af byggeaktiviteten særlig i perioder med økonomisk højtryk.

Disse to ting skal være nævnt, fordi der er tale om forhold, som fra tid til anden må påkalde sig opmærksomhed hos enhver regering, uanset hvilken farve den har.

I øvrigt skal jeg særlig holde mig til de bestemmelser i § 1, stk. 2, hvori det siges, at reguleringen af kreditformidlingen kan angå kreditgivning til bestemte nærmere afgrænsede formål. Det er en bestemmelse, som folketinget efter det radikale venstres

opfattelse ikke bør slippe løs. Det må i selve lovforslaget anføres og ganske klart afgrænses, hvilke formål der kan rammes af indgreb. Kan man f.eks. med denne bestemmelse specielt begrænse kreditten til valutakøb? Kan man specielt begrænse kreditten til køb af varer i udlandet? Kan man med andre ord med denne bestemmelse i hånd genindføre hele den tyrkiske musik af valutakontrol og importrestriktioner? Det forekommer mig muligt.

Bestemmelsen kan som nævnt anvendes til at regulere kreditgivningen til byggeriet. Men kan den også anvendes til at begrænse kreditgivningen til specielle former for byggeri, f.eks. til muret byggeri eller til lavt byggeri, mens højbebyggelse og elementbyggeri går fri? Kan man specielt begrænse kreditten til legetøjsfabrikanter, hvis man nu skulle få den idé, at det ikke er så forfærdelig vigtigt, hvad de laver? Og kan man til syvende og sidst med denne bestemmelse i sin hånd begynde at genindføre de produktionskontrollerende bestemmelser, som vi for 25 år siden lagde bag os. Jeg ser i lovforslagets formulering intet, der kan hindre, at bestemmelsen kan anvendes på den måde, jeg har nævnt.

Vi ønsker i det radikale venstre, at udvalgsarbejdet fører til en helt utvetydig præcisering af, hvilke indgreb der kan foretages. Det ville efter vor opfattelse være noget i retning af vold mod demokratiet, hvis folketinget slap en så vidtgående bemyndigelse fra sig, som der her er tale om.

I den offentlige diskussion er der gjort nok så meget ud af, at bestemmelsen kan anvendes til at bremse långivningen til forbrugsformål. Regeringens politik på dette punkt er mildest talt usikker. Man har for nylig udvidet ordningen om statsgaranterede lån til studerende, og man har indført adgang til at etablere lønkonti i postgiroen. Det er eksempler på en politik, der ikke netop går ud på at begrænse forbrugerlån, men tværtimod på at udvide adgangen til at opnå sådanne lån. I det hele taget er